C/2026/2542

22.5.2026

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru

Posílení strategické autonomie EU a zelené a modré ekonomiky – potenciál odvětví výroby sodíkových baterií

(průzkumné stanovisko na žádost Evropské komise)

(C/2026/2542)

Zpravodaj: **Paul RÜBIG (AU-sk. I)**

Spoluzpravodaj: **Hervé JEANNIN (FR-kat. 2)**

Poradci	Brigitte BACH (pro zpravodaje skupiny I) Kevin KINSELLA (pro zpravodaje kategorie 2)
Rozhodnutí plenárního shromáždění EHSV	19. 2. 2026
Právní základ	čl. 52 odst. 2 jednacího řádu
Žádost o vypracování stanoviska	20. 3. 2025
Právní základ	článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná komise	Poradní komise pro průmyslové změny
Přijato v komisi	16. 12. 2025
Přijato na plenárním zasedání	19. 2. 2026
Plenární zasedání č.	603
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	152/2/0

1. Závěry a doporučení

1.1 Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) považuje sodíkové baterie za strategický doplněk baterií lithiových a vyzývá k rozhodným, koordinovaným evropským opatřením k vybudování suverénního a konkurenceschopného odvětví výroby sodíkových baterií v rámci průmyslové politiky zaměřené na budoucnost.

1.2 Rozšiřování sodíkových technologií vyžaduje robustní ekosystémový přístup zahrnující výzkum, průmysl, pracovní sílu a veřejnou správu, jakož i silné sladění politik. EHSV naléhavě vyzývá Evropskou komisi, aby aktualizovala scénář rozvoje průmyslu v oblasti baterií – jak pro lithium, tak pro sodík – a aby posílila koordinaci prostřednictvím Evropské bateriové aliance (EBA). EHSV prohlašuje, že je ochoten k této práci aktivně přispívat.

1.3 Rozvoj ekosystému baterií musí být úzce propojen s širším energetickým systémem, zejména s ohledem na stabilitu sítě, a musí být koordinován prostřednictvím vertikálních partnerství mezi průmyslem, regulačními orgány a výzkumnými a technologickými organizacemi.

1.4 V zájmu posílení technologické suverenity by EU měla hrát proaktivní úlohu tím, že bude stimulovat poptávku a sladí financování se strategickými cíli. EHSV doporučuje investiční dotace, daňové zvýhodnění výroby, cílené výzvy k předkládání projektů, investiční kupony pro průmyslovou spolupráci s výzkumnými a technologickými organizacemi a doložky o využití místních výrobních vstupů při zadávání veřejných zakázek, přičemž stávající továrny vyrábějící lithiumiontové baterie by měly zůstat v provozu, aby bylo možné využívat stávajících znalostí. Aby se prokázala průmyslová životaschopnost, rozsáhlé pilotní a demonstrační trhy by měly ověřit výkonnost, poskytnout jistotu investorům a přilákat hlavní zákazníky jakožto klíčové investory.

1.5 Spolupráce s vedoucími inovačními představiteli (zejména v Asii) by neměla být opomíjena, ale měla by se řídit zásadou *„co nejotevřenější – nepřístupné jen v nezbytné míře“*. Zároveň bude odvětví výroby sodíkových baterií potřebovat záruky, aby bylo možné vyvážit dominantní postavení Číny na trhu a zajistit rovné podmínky. Kromě toho by měl být požadavkem kladeným na mezinárodní partnery, kteří zakládají závody v Evropě, transfer znalostí.

1.6 Aby rozvoj tohoto průmyslu vedl k sociálně inkluzivnímu a regionálně vyváženému růstu, měl by být součástí scénáře jeho rozvoje plán řešení potřeb v oblasti pracovní síly a sociálních potřeb. To vyžaduje investice do dovedností, mobility pracovní síly a strategického zapojení malých a středních podniků, jakož i přilákání špičkových talentů s cílem podpořit získávání mozků a zabránit jejich odlivu. Výbor zdůrazňuje, že tento plán musí být vypracován na základě spravedlivého a strukturovaného sociálního dialogu na podnikové, odvětvové a vnitrostátní úrovni, jenž zajistí zapojení všech příslušných zainteresovaných stran do definování strategií a norem. Přijetí nových továren veřejností kromě toho závisí na transparentní komunikaci, na plánování spravedlivé transformace a na zohledňování místních potřeb.

1.7 Sodíkové baterie lze vyrábět výhradně z evropských surovin. EU by měla upřednostňovat energeticky účinnou výrobu s nízkým dopadem, která se obejde bez látek PFAS (per-a polyfluorovaných alkylových sloučenin) a sníží využívání kritických surovin. Ekodesign a recyklace musí být integrovány od samého počátku, což Evropě poskytne příležitost vytvořit oběhový hodnotový řetězec sodíkových baterií.

1.8 EHSV vyzývá k flexibilní veřejné podpoře, která zabrání předčasnému proprietárnímu uzamčení, a k posílení spolupráce v oblasti výzkumu a vývoje spolufinancovaného vládami a průmyslem. Přetrvávající překážky rozšiřování – přechodem od pilotní fáze po fázi průmyslovou počínaje a účastí malých a středních podniků konče – je třeba řešit prostřednictvím aplikovaného výzkumu a vývoje, cílených investic do technologických infrastruktur a spolupráce mezi průmyslem, výzkumnými a technologickými organizacemi a akademickou obcí. Zapojení výzkumných a technologických organizací může snížit rizika pro společnosti během rozšiřování a zavádění do průmyslové praxe.

1.9 EHSV spatřuje velký potenciál pro to, aby se Evropa stala technologickým lídrem v bateriových systémech na bázi sodíku a slané vody. Pokračující výzkum a vývoj by měl upřednostňovat vývoj pevných elektrolytů se zaměřením na sodík.

1.10 10. rámcový program hraje klíčovou úlohu a mělo by z něj být přiděleno nejméně 220 miliard eur (jak požaduje Heitorova zpráva), při posílení pilíře II a za silné podpory technologických infrastruktur jakožto hlavních faktorů technologické suverenity a průmyslové transformace Evropy. Podmínkou plného využití potenciálu výzkumu jsou rovněž omezení byrokracie, aby bylo možné rychlejší schvalování a flexibilnější výzkumné projekty. To je třeba propojit s evropskou strategií duševního vlastnictví v oblasti sodíku.

2. **Obecné připomínky**

2.1 *Ústřední úloha systémů skladování energie při plnění strategických cílů EU*

2.1.1 Investice do obnovitelných zdrojů energie mají zásadní význam pro cíle EU v oblasti klimatu a pro zajištění konkurenceschopnosti a strategické nezávislosti průmyslu. Celosvětová transformace energetiky vyžaduje reorganizaci výroby, distribuce a ukládání energie ([1]), přičemž pro mobilitu i stacionární skladování mají zásadní význam baterie.

([1]) Vzhledem k tomu, že spotřeba primární energie v Evropě činila v roce 2018 21 399,2 TWh a že obnovitelné zdroje tvoří ze 45 % solární energie, ze 45 % vítr a z 10 % biomasa, je zapotřebí denní kapacita ukládání energie 19 TWh a roční 1 278 TWh, aby mohla pokrýt potřeby celé Evropy (*zdroj: Na-ion and Na-metal Batteries, Stefano Passerini, výklad z r. 2025*).

2.1.2 24hodinové přerušení dodávky elektrické energie na Iberském poloostrově odhalilo nestabilitu sítě a závislost na elektřině. Systémy skladování jsou pilířem energetického ekosystému, který umožňuje integraci obnovitelných zdrojů a spolehlivé dodávky energie v rámci denních a sezónních výkyvů, a představují zálohu pro případy výpadku.

2.1.3 Lithiumiontové baterie se staly nepostradatelnými – mobilními zařízeními počínaje a skladováním ve velkém měřítku konče. Potýkají se však s rostoucími výzvami, k nimž patří kolísání cen, dopady na životní prostředí, rizika požárů a závislost na surovinách soustředěných v několika málo zemích. Sodíkoiontové baterie, ačkoliv se vyznačují nižší energetickou hustotou, procházejí rychlým vývojem a nabízejí bezpečnější a udržitelnější doplněk tam, kde má zásadní význam zajištění zdrojů.

2.1.4 Sodíkové baterie zahrnují celou řadu technologií s různou úrovní vyspělosti. Sodíkoiontové baterie, které jsou již na úrovni technologické připravenosti 8–9 a v Asii jsou komerčně využívány, vycházejí z podobných konstrukčních zásad jako lithiumiontové baterie a jsou vhodné pro zavádění v oblasti stacionárního skladování, v mikromobilitě a decentralizovaných systémech v krátkodobém horizontu. V nové generaci sodíkových baterií je kapalina nahrazena pevnými elektrolyty. Patří sem i baterie na bázi sodíku a slané vody, jež mají vysoký potenciál, pokud jde o sezónní a námořní skladování, neboť mají vysokou energetickou hustotu a využívají nekritické suroviny, ačkoli zůstávají na nižší úrovni technologické připravenosti.

2.2 *Potenciál sodíkových baterií*

2.2.1 Lithiumiontové baterie, jež se vyznačují vysokou energetickou hustotou, zůstávají nejrozšířenější technologií skladování, zároveň se však potýkají se značnými problémy (viz 2.1.3).

2.2.2 Sodíkové baterie nabízejí strategické výhody pro transformaci energetiky a odolnost dodavatelského řetězce. Ačkoli jsou konstrukčně podobné lithium-iontovým bateriím, využívají alternativní materiály ([2]), přičemž samotného sodíku je dostatek a je levný a široce dostupný, a to i v Evropě. Sodík jakožto druhý nejrozšířenější prvek zemské kůry (2,9 % oproti 0,0021 % u lithia) lze získávat z ložisek soli, sedimentárních hornin a mořské vody.

2.2.3 Sodíkoiontové baterie mohou být náhradou baterií lithiumiontových při použití v malém rozsahu, ale sezónní skladování může vyžadovat řešení, jako jsou např. baterie na bázi sodíku a mořské vody. U této technologie nízké připravenosti se při nabíjení rozkládá chlorid sodný (NaCl) a při vybíjení se uvolňuje prostřednictvím mořské vody, čímž vzniká elektrická energie. Díky energetické hustotě, která je mírně vyšší než u kapalného vodíku, vysoké kapacitě a nezávislosti na kritických surovinách má tato technologie silný potenciál. Podmínkou dosažení rozvoje a vedoucího postavení v oblasti technologií je výzkum a vývoj a pokrok v oblasti pevných elektrolytů. Oběhovost lze zavést již v rané fázi díky recyklovaným nebo přírodním materiálům a konstrukci umožňující recyklaci.

2.2.4 Sodíkové baterie umožňují vyhnout se kobaltu a niklu, čímž se snižují náklady a omezuje závislost na dovážených kritických surovinách, což zase usnadňuje místní výrobu a recyklaci. Umožňují rovněž eliminovat materiály PFAS a další nebezpečné látky, což usnadňuje nakládání s produkty na konci životnosti. Kromě toho nabízejí větší tepelnou stabilitu, toleranci vůči extrémním teplotám, zvýšenou bezpečnost a konkurenceschopnou životnost.

2.2.5 Sodíkové baterie umožňují domácnostem, průmyslu a komunitám ukládat přebytečnou energii z obnovitelných zdrojů pro potřeby špičkového zatížení a podnikům pomáhají optimalizovat spotřebu a náklady. Jsou rovněž vhodné pro stabilizaci sítě a malá elektrická vozidla.

([2]) Anodové materiály pro sodíkoiontové baterie tvoří převážně tvrdé uhlíky z dřevního nebo potravinářského odpadu, takže jich je dostatek. Katodové materiály se liší a mohly by být vyráběny z recyklovaných lithiumiontových baterií nebo bez použití kritických surovin. S ohledem na regulaci PFAS by se anody i katody měly vyrábět za použití vody jako rozpouštědla, bez perfluorovaných pojiv nebo nebezpečných organických rozpouštědel.

2.3 *EU může na tomto rozvíjejícím se trhu hrát důležitou úlohu*

2.3.1 Současné podíly na trhu a prognózy

2.3.1.1 Navzdory pokroku zůstává sodíkoiontová technologie oproti technologii lithiumiontové marginální. Globální výhled IEA týkající se elektrických vozidel do roku 2025 nicméně konstatuje rostoucí zájem, zejména na rozvíjejících se trzích a v oblasti stacionárního skladování. Díky klesajícím nákladům a lepší výkonnosti se sodíkoiontová technologie stává atraktivní možností. Předpokládá se proto, že poptávka poroste, a to zejména v regionech, jako jsou subsaharská Afrika a jihovýchodní Asie, kde zůstává lithiumiontová technologie nákladná a infrastruktura omezená.

2.3.1.2 Očekává se, že do roku 2030 bude Čína vyrábět 70 % celosvětových baterií s kapacitou přes 6 200 GWh. Evropa jako celek by měla dosáhnout přibližně 1 200 GWh. Přibližně 85–90 % gigatováren bude stále používat lithiumiontovou technologii a zbytek připadne na baterie s pevným elektrolytem a sodíkoiontové baterie (~5 %). Tyto kapacity však stále ani zdaleka nedosahují roční potřeby Evropy v oblasti skladování (viz odstavec 2.1.1).

2.3.1.3 Předpokládá se, že počet gigatováren vzroste do roku 2030 z 240 na přibližně 400. Většina továren na výrobu sodíkoiontových baterií je dosud ve výstavbě nebo prochází hybridním testováním, ale Čína masivně investuje do rozšiřování a usiluje o dosažení více než 50 % celosvětové kapacity. Celosvětová hospodářská soutěž by se proto měla zintenzívnit.

2.3.1.4 V Evropě je vývoj sodíkoiontové technologie roztříštěný, ale získává si podporu. Cílem programu BATT4EU v rámci programu Horizont Evropa je vybudovat odvětví baterií, jež nebude závislé na lithiu, čímž se posílí suverenita a sníží dopad na životní prostředí. Pilotní projekty v několika členských státech vykazují pokrok, závislost na dovozu z Asie však zůstává překážkou. Podmínkou dosažení vedoucího postavení v průmyslu bude cílený výzkum a vývoj, rozsáhlé iniciativy veřejného a soukromého sektoru a rychlejší schvalování. Některý ze subjektů na úrovni EU, např. výbor BEPA, by se mohl ujmout organizace úsilí a investic.

2.3.1.5 Závěrem lze říci, že v globálním měřítku dochází v oblasti sodíkových baterií k pokroku, ale Evropě hrozí, že se její zaostávání ještě prohloubí. Aby zůstala konkurenceschopná, musí zvýšit podporu.

2.3.2 Je třeba přijmout okamžitá opatření k investicím do sodíkových baterií, a podpořit tak cíle průmyslové politiky EU

2.3.2.1 Zakládání gigatováren na sodíkové baterie v Evropě by podpořilo **konkurenceschopnost** a vytvořilo pracovní místa v celém hodnotovém řetězci. Strategicky umístěné závody by mohly pomoci oživit regiony s vysokou nezaměstnaností a místní přístup k surovinám a trhům by snížil náklady na dopravu a dopady na životní prostředí.

2.3.2.2 Zásadní zůstává posílení **suverenity** Evropy v oblasti baterií. Některé odhady naznačují, že EU by mohla uspokojit velkou část své poptávky po lithiumiontových bateriích do roku 2026, jiné však varují, že u více než poloviny plánované kapacity hrozí zpoždění nebo zrušení ([3]). Prognózy IEA (2025) odhadují náklady u sodíkoiontové technologie do roku 2030 na 50 USD/kWh ve srovnání s dnešními přibližně 100 USD/kWh u lithium-železo-fosfátové technologie. Tato nákladová výhoda, spolu s větší bezpečností a udržitelností, činí ze sodíkoiontových baterií potenciálně přelomovou technologii.

2.3.2.3 Výhodou sodíku je, že může využívat velké množství místních zdrojů k velkoobjemové výrobě a pomoci restrukturalizovat dodavatelské řetězce kolem regionálních biologických materiálů, jako je tvrdý uhlík z dřevního nebo zemědělského odpadu, a překlenout tak strategickou mezeru Evropy v anodových materiálech ([4]). Díky oběhovým hodnotovým řetězcům – designu pro recyklaci, nižšímu obsahu uhlíku a snížené závislosti na kritických surovinách – sodíkové baterie podporují cíle **Zelené dohody pro Evropu** a **strategickou autonomii**.

([3]) Transport & Environment (2024), *An industrial blueprint for batteries in Europe* (Průmyslový plán pro baterie v Evropě).

([4]) https://www.mckinsey.com/industries/automotive-and-assembly/our-insights/the-battery-cell-component-opportunity-in-europe-and-north-america.

2.3.2.4 Sodíkové baterie by rovněž mohly podpořit **modrou dohodu pro EU**, jejímž cílem je řešit vodohospodářskou odolnost a nedostatek sladké vody. Pro toto úsilí je zásadní odsolování, při němž však vzniká nadbytečný sodík, který často není využíván a může ohrožovat biologickou rozmanitost. Sodíkové baterie by mohly pro tento vedlejší produkt zajistit udržitelné využití.

3. **Konkrétní připomínky k podpoře budování evropského ekosystému sodíkových baterií**

3.1 *Koordinovaná strategická politická opatření*

3.1.1 Při využívání výhod sodíkových baterií ve vysoce dynamickém kontextu ([5]) musí hrát Evropa proaktivní úlohu, stimulovat včasnou poptávku a sladit financování se strategickými cíli. Ke klíčovým faktorům úspěchu a nejistoty patří:

— **Úspory z rozsahu**: zvýšení kapacity továren umožní snížení jednotkových nákladů a dosažení prahových hodnot konkurenceschopnosti vůči lithiumiontové technologii. Důležitou úlohu při rozšiřování výroby mohou sehrát technologické infrastruktury.

— **Technologické inovace**: zvýšení energetické hustoty má zásadní význam, zejména pro mobilitu. K pokroku již dochází, ale je zapotřebí dalšího výzkumu a vývoje. Zásadní úlohu hraje 10. rámcový program, jenž by měl podporovat celé spektrum úrovně technologické připravenosti: projekty s vysokou úrovní technologické připravenosti v oblasti udržitelných sodíkoiontových technologií a hodnotových řetězců surovin; práci na střední úrovni technologické připravenosti v oblasti flexibilních technologií výroby, včetně přenosu výrobní technologie z lithia na sodík; a výzkum na nízké úrovni technologické připravenosti v oblasti systémů slané vody a elektrolytů. Úloha výboru BEPA při koordinaci spolupráce bude klíčová pro sladění úsilí a urychlení zavádění.

— **Veřejná podpora**: klíčovou úlohu při urychlování zavádění budou hrát průmyslové politiky (jako jsou místní dotace v Číně, zákon ke snížení inflace v USA a Zelená dohoda, modrá dohoda, Kompas konkurenceschopnosti a Strategie unie připravenosti EU v Evropě).

— **Tržní přijatelnost**: rozhodující bude schopnost přesvědčit výrobce původního zařízení, provozovatele sítí a místní orgány, aby tuto technologii přijali.

3.1.2 V Evropě chybí výroba sodíku v komerčním měřítku, což znamená, že klíčovou výzvou je rychlé zavádění do průmyslové praxe. Lze však využít odborné znalosti z výroby lithiumiontových technologií, např. pokud jde o koncepci závodů, zpracování surovin nebo stávající infrastrukturu. Zachování těchto aktiv, i když v krátkodobém horizontu nejsou zisková, má zásadní význam.

3.1.3 Vzhledem k tomu, že mnoho průmyslových závodů je v současné době nečinných nebo uzavírá, znamenala by jejich přeměna na gigatovárny na výrobu sodíkových baterií účinné a environmentálně odpovědné využití stávající infrastruktury a zároveň by pomohla zachovat místní know-how a regionální hospodářskou činnost tam, kde je to možné.

3.1.4 Při zavádění sodíkových baterií je třeba zohlednit sociální a regionální dopad. Nové výrobní závody mohou oživit regiony, jež čelí strukturální nezaměstnanosti, ale pouze tehdy, budou-li od samého počátku zapojeni také občané. Včasný sociální dialog, transparentnost a plánování spravedlivé transformace mají zásadní význam pro budování důvěry a zajištění inkluzivního a regionálně vyváženého rozvoje.

3.1.5 Vzhledem k chemickým, tepelným a mechanickým rizikům při výrobě a recyklaci musí být nedílnou součástí scénáře rozvoje tohoto průmyslu bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP). Zásady monitorování BOZP a koncepční bezpečnosti (*safe-by-design*) proto musí být zakotveny v celém hodnotovém řetězci.

([5]) Přehled současných klíčových událostí, výzev a trendů naleznete v následující nedávné diskusi o technologiích, kterou uspořádal výbor BEPA: https://www.youtube.com/watch?v=87afjmRn4_E.

3.1.6 Složité povolovací postupy, administrativní zátěž a zdlouhavé schvalování i nadále zpožďují rozvoj nových výrobních závodů. Tyto překážky odrazují od investic a brání Evropě v rychlém rozšiřování výroby. Jejich překonání vyžaduje zjednodušené a předvídatelné postupy, rychlejší rozhodování a jasné bezpečnostní normy (viz stanovisko INT/1075).

3.2 *Rozvoj ekosystému*

3.2.1 Rozšiřování sodíkových technologií v Evropě vyžaduje robustní ekosystém napříč výzkumem, průmyslem, pracovní silou a veřejnou správou. Mnoho aktérů je aktivních, jsou však dosud izolováni. EHSV vyzývá k intenzivnější výměně informací mezi orgány EU a zúčastněnými stranami prostřednictvím EBA a nabízí, že k tomu přispěje. Komise by měla v součinnosti s Agenturou Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) a Evropskou sítí provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (ENTSO-E) aktualizovat scénář vývoje baterií – zahrnující lithium i sodík – a sladit jej s energetickou infrastrukturou a regulací.

3.2.2 Údaje a monitorování jsou stále nedostatečné. Kvalitnější podávání zpráv a mapování pomocí pravidelné analýzy dynamiky výzkumu a duševního vlastnictví, včetně udělování licencí, by napomohlo lepšímu rozhodování.

3.2.3 Rozvoj ekosystému baterií musí být začleněn do širšího energetického systému, zejména s ohledem na stabilitu sítě. Izolované iniciativy zpomalují pokrok, proto je nutná lepší koordinace mezi průmyslem, regulačními orgány a výzkumem. Vertikální partnerství – zahrnující začínající podniky, dodavatele, výrobce původního zařízení, výzkumné a technologické organizace a dodavatele energie – by se měla zaměřit na standardizaci formátů článků a sdílení duševního vlastnictví a rizik. Ústřední úlohu by měla hrát EBA, a to při aktivním zapojení EHSV. Budování ekosystémů mohou dále podporovat znalostní a inovační společenství EIT Raw Materials a EIT Urban Mobility.

3.2.4 Rozvoj dovedností má zásadní význam v celém hodnotovém řetězci baterií, jenž vyžaduje kvalifikaci, mobilitu pracovních sil a zapojení malých a středních podniků (neboť tyto podniky jsou klíčovými poskytovateli odborné přípravy a prohlubování dovedností na místní úrovni). Výzkumné a technologické organizace mohou přispět prostřednictvím odborné přípravy a podpory spolupráce veřejného a soukromého sektoru, s cílenými opatřeními v oblasti výroby a elektrochemie. Prioritami jsou přilákání špičkových talentů, podpora získávání mozků, předcházení odlivu mozků a využívání programů mobility. Součástí scénáře rozvoje průmyslu by proto měl být plán dovedností (viz stanovisko CCMI/224), jenž bude věnovat velkou pozornost otázkám ochrany zdraví a bezpečnosti (viz odstavec 3.1.5).

3.2.5 Mezi přetrvávající překážky rozšiřování patří přechod od pilotní fáze po fázi průmyslovou, účast malých a středních podniků a roztříštěná recyklace. Malé a střední podniky mohou hrát v nově vznikajícím ekosystému strategickou úlohu, neboť jejich flexibilita a přizpůsobivost umožňují rychlé vytváření prototypů a inovace, vyžadují však cílenou podporu. Kromě toho může aplikovaný výzkum a vývoj – prostřednictvím spolupráce mezi průmyslem, výzkumnými a technologickými organizacemi a akademickou obcí – pomoci s vývojem rozšiřitelných řešení.

3.2.6 Vlády a průmysl by měly spolufinancovat výzkum v oblasti aktivních materiálů, elektrolytů a nízkouhlíkové výroby prostřednictvím partnerství veřejného a soukromého sektoru. Významné projekty společného evropského zájmu nebo program Horizont Evropa mohou urychlit technologickou vyspělost. Podmínkou úspěchu jsou rovněž omezení byrokracie v oblasti výzkumu a vývoje, rychlejší schvalování a flexibilnější výzkumné projekty.

3.3 *Význam širšího sladění politik*

3.3.1 Rozvoj evropského hodnotového řetězce sodíkových baterií vyžaduje propojení různých politik a zajištěna soudržnosti napříč odvětvími a úrovněmi správy. Sladění s klíčovými strategiemi EU – k nimž patří Zelená a modrá dohoda, Evropská strategie pro vodohospodářskou odolnost, Kompas konkurenceschopnosti, Strategie unie připravenosti a akční plán pro oběhové hospodářství – je zásadní pro to. aby inovace v oblasti baterií sloužily strategickým cílům Evropy.

3.3.2 Program Horizont Evropa – zejména pilíř II – by měl zůstat ústředním bodem pro financování a kooperativní výzkum ve strategických oblastech (viz stanovisko INT/1082). V 10. rámcovém programu to vyžaduje výrazně vyšší rozpočet – nejméně 220 miliard eur ([6]), jak je zdůvodněno v Heitorově zprávě – při výrazném navýšením pilíře II (oproti pilířům I a III), aby se zohlednila jeho úloha při podpoře průmyslové transformace a technologické suverenity. Podpora by se měla vztahovat rovněž na evropskou strategii udělování licencí a duševního vlastnictví, aby se inovační přínosy zachovaly v rámci EU.

3.3.3 Evropa by se měla zapojit do vytváření mezinárodních standardů a technologické diplomacie prostřednictvím platforem, jako je fórum Věda a technika ve společnosti, a budováním strategických partnerství, a zároveň vytvářet globální normy tak, aby při tom nebyla ohrožena suverenita EU.

V Bruselu dne 19. února 2026.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Séamus BOLAND

([6]) Podle současných plánů Komise předpokládá pro 10. rámcový program celkový rozpočet ve výši přibližně 175 miliard EUR, což je méně, než požadovali klíčoví aktéři a nedávné zprávy. Přehled lze nalézt v tabulce č. 1 v následujícího dokumentu: https://zenodo.org/records/17425023.